

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 11 Lipca r. s. 1821 roku;

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Ciągle od kilku tygodni, a od dnia 1 t. m. bez przerwy prawie, dzień i noc, padające deszcze, pamiętną dla miasta i okolic naszych zakończyły się klęską. Z dnia 4go na 5ty, nadzwyczajnie już wezbrane koryto Wilenki, podmyło na prawej stronie pasmo góry, która we trzech, coraz wyższych miejscach, oddzieliwszy się od swej massy, z rosnącemi drzewami na kilkanaście osunęła się łokci, a parciem wody ku stronie przeciwnej, część bulwaru zepsuła. Tegoż dnia (3) między południem a pierwszą, nagle na Wilence przybyła woda: powyrwała kanały i tamy, znosiła domy, budynki; z dalekich okolic nosła dachy, sprzęty, koryta i kółka młynowe, naczynia browarne, narzędzia gospodarskie, skrzynie z rzeczami, pozwiązywane pościele, dzieci w kolebkach; krzaki, drzewa, pale powyrwane. Część miasta, *Safijankami* zwaną, zupełnie ta nagle powódź zalala: domy, jedne do połowy, drugie po sam dach w wodzie stały; z niektórych mieszkańcy ledwie uciec zdołali. Od mostu przy biskupim młynie na dziesięć przynajmniej sążni zatopiona była długość ulicy: w wielu domach porozmywało piece, tak, że znaku ich nie zostało: ogrody pozanosilo piaskiem: bernardyński ogrod i folwark zatopilo. Kanał na Popławach, do wielkiego mlynu murowanego wodę prowadzący, w połowie przerwawszy, rozlala się po błoniach, i tak młynowi nic nie uszkodziła. Lecz w dalszym pędzie, przerwawszy tamy, spusty i kanał mlynu wojewodzkiego, łakę całą, blechem zwaną, zatopila, piaskiem i kamieniami zaniosła, mieszkańców powypędzała z domow, niektórzy z nich na dachach noc przepędzali. Przy królewskim młynie, wyrwyszy sobie drogę między łazienkami a mlynem drewnianym, trzecią prawie część domu, w którym łazienki, podmyła, i zostawiła na powietrzu wiszącą. Po nabrzeżach Wilii leżące składy drzewa, osobliwie na Lukiszkach, w części pozniosła. Przez pięć godzin woda przybywała: około szóstej wieczorem spadać zaczęła: przez trzy dni nie powróciła do zwyczajnej wysokości. Mówią o utonięciu kilku ludzi. Największe szczęście, że się ta powódź wpośród dnia zdarzyła. Szkody przez nią zrażdzone, w samem mieście, są bardzo wielkie. Wiele familiy, straciwszy całe mienie, bez sposobu do życia zostało. Najstarsi ludzie nie pamiętają takiego w tej porze roku zdarzenia. Powódź terazniejsza od tegorocznej wiosennej, na Wilii wyższą była na 3 stopy, na Wilence zaś na kilka łokci. Okolice, osobliwie w kierunku koryta Wilenki, nie zmiernie wielkich szkód doznać musiały.

Dnia 6, około godziny 10tej zrana, architekt gubernialny, assesor kolegiy *Poussier*, przechodząc kładką przez kanał mlynu wojewodzkiego, upadł do wody: ratunek był niepodobny: bystra jeszcze woda szybko uniosła go z oczu, będących na brzegach ludzi, i w nurtach swych pogrążyła. Dopiero we dwadzieścia kilka godzin, znaleziono ciało jego na brzegu za klasztorem PP. Bernardynek zarzecznych.

Rząd gubernialny litewsko-wileński przestał dla ogłoszenia, następujące:

Prawidła rozpoznawania monety złotej i srebrnej, ważnej od nieważnej.

(W cyrkulacyi krajowej znajduje się teraz mo-

netą brzęcząca złota i srebrna, bita za panowania Cesarzowej KATARZYNY II, Cesarza PAWŁA I, i teraz panującego Cesarza ALEXANDRA I. Przez czas panowania tych Monarchów moneta była robiona i teraz robi się równy wartości wewnętrznej, ale różnych prób, z proporcjonalną do każdej próby wagą; w rozpoznawaniu zatem monety ważnej od nieważnej, w obu tych zdarzeniach rozumiejąc monetę złotą i srebrną, ustanowioney próby, należy przyjmować do rachunku wagę następującą:

I. W monecie złotej.

Cesarzowej Katarzyny II, imperyalny i półimperyalny 88 próby. W imperyale zawiera się prawdziwej wagi 3 zolotniki $6\frac{1}{2}$ doli; w półimperyale 1 zolotnik $5\frac{1}{2}$ doli, a podług dozwoloney tolerancyi mogą być przyjmowane za ważne, ale imperyal nie mniej jak 3 zolotniki 4 doli; półimperyal 1 zolot. 49 doli. W 1,000 krążkach, to jest 10,000 rubli imperyalami, prawdziwej wagi 51 funtów, 92 zolotniki, 17 doli; w 5000 rubli półimperyalami 15 funtów, 94 zolotnikow, 8 doli; a podług dozwoloney tolerancyi mogą być przyjmowane za ważne, ale 10,000 rubli imperyalami nie niżej jak 51 funt. 76 zolot.; 19 doli, 5,000 półimperyalami 15 funt., 86 zolot., 9 doli. Cesarzów PAWŁA I i ALEXANDRA I, imperyalny i półimperyalny 94 $\frac{1}{2}$ próby. Prawdziwej wagi liczy się: w imperyale 2 zolot. $3\frac{1}{2}$ doli, w półimperyale 1 zolot. $4\frac{1}{2}$ doli, a podług dozwoloney tolerancyi mogą być przyjmowane za ważne, ale imperyal nie niżej jak 2 zolot. 80 doli, półimperyal 1 zolot. 39 doli. W 1,000 krążkach to jest w 10,000 rubli imperyalami prawdziwej wagi 29 funtów 68 zolot. 10 dol., a podług dozwoloney tolerancyi mogą być przyjmowane za ważne, ale 10,000 rubli imperyalami nie niżej jak 29 funt. 64 zolot. 38 doli; 5,000 rubli półimperyalami 14 funtów, 80 zolot. 19 doli. Cesarza ALEXANDRA I, półimperyalny 88 próby. Prawdziwej wagi liczy się w półimperyale 1 zolot. $5\frac{1}{2}$ doli; a podług dozwoloney tolerancyi ważny imperyal może być przyjmowany, ale nie niżej jak 1 zolot. 50 doli. W 1,000 krążkach, czyli 5,000 rubli prawdziwej wagi liczy się 15 funt. 94 zolot. 8 doli, a podług dozwoloney tolerancyi może się przyjmować, ale nie niżej jak 15 funt. 92 zolot. 9 doli.

II. W monecie srebrnej.

Cesarzowej KATARZYNY II, moneta rublowa, półrublowa, 25, 20, 15, 10 kopiejkowa 72 próby. W jednym krążku prawdziwej wagi: w rublu 5 zolotnikow, 60 doli; w półrublu 2 zolot. 78 doli; w 25 kopiejkach (piędziesiątówka) 1 zolot., 10 doli; w 20 kopiejkach (czterdziestówka) 1 zolot. 10 doli; w 15 kopiejkach (złoty) 79 doli; w 10 kopiejkach (dwódziesiątka) 52 doli; a podług dozwoloney tolerancyi, można przyjmować za ważne, rubel 5 zolot. 51 dola; półrubla 2 zolot. 72 dol.; 25 kopiejek (piędziesiątówka) 1 zolot. 35 doli; 20 kopiejek (czterdziestówka) 1 zolot. 6 dol.; 15 kopiejek (złoty) 75 dol.; 10 kopiejek (dwódziesiątka) 48 dol. — W 1,000 rublach prawdziwej wagi: rubli i półrublow 1 pud, 18 funt., 57 zolot.; 25 i 20 kopiejek (piędziesiątówek i czterdziestek) 1 pud, 17 funt., 79 zolot.; 15 i 10 kopiejek (złotówek i dwódziesiątek) 1 pud 17 funt. 9 zolot. — Cesarzów PAWŁA I i ALEXANDRA I, ruble, półruble, 25, 20, 10 i 5 kopiejkowa moneta 83 $\frac{1}{2}$ próby. W jednym krążku prawdziwej wagi: w rublu 4 zolot. $8\frac{1}{2}$

doli; w półrublu 2 złotych. $41\frac{17\frac{1}{2}}{25}$ doli; w 25 kopieykowej sztuce: 1 złot. $20\frac{4\frac{1}{2}}{25}$ doli; w 20 kopieykowej sztuce $9\frac{5\frac{1}{2}}{25}$ doli; w 10 kopieykowej $4\frac{6\frac{1}{2}}{25}$ doli; w 5 kopieykowej sztuce $2\frac{5\frac{1}{2}}{25}$ doli; a podług dozwoleń tollerancyi, mogą być przyjmowane, ale nie niżey, jak rubel we 4 złotych. 78 dol.; półrubla 2 złotych. 38 doli; 25 kopieykowa sztuka 1 złot. 18 dol.; 20 kopieykowa sztuka 91 dol.; 10 kopieykowa $44\frac{1}{2}$ dol.; 5 kopieykowa $21\frac{1}{2}$ doli. W 1,000 rublach każdego gatunku monety wagi prawdziwej 1 pud 10 funt. 60 złotych.; a podług dozwoleń tollerancyi może być przyjmowane, ale nie niżey 1 pud 10 funt. 53 złotych.— W 1810, 1811 i 1812 roku robiona była srebrna moneta zdawkowa 20, 10 i 5 kopieykowa 72 próby. W jednym krążku prawdziwej wagi: 20 kopieykowym 1 złot. 12 dol.; 10 kopieykowym 54 doli; 5 kopieykowym 27 doli; a podług dozwoleń tollerancyi może być przyjmowane, ale nie niżey, 20 kopiejek 1 złot. 10 dol.; 10 kopiejek $52\frac{1}{2}$ dol.; 5 kopiejek $25\frac{1}{2}$ dol. W 1,000 rublach każdego gatunku monety prawdziwej wagi 1 pud, 18 funt., 57 złotych., a podług dozwoleń tollerancyi może być przyjmowane, ale nie niżey, 1 pud 18 funt., 50 żołtników.

Przy tem potrzebną jest uwaga, że nieważną moneta może dwojakim stawać się sposobem: *naprzód*, przez długie zostawanie w cyrkulacyi, ocierając się powolnie, traci część wagi, i w takim stanie w obrócie pozostaje, dopóki z postaci powierzchowney poznana być może, do jakiego należy gatunku; *potwóre* przez dobrowolne umniejszenie wagi. To ostatnie dwojakim robi się sposobem: pierwszy jest obrznięcie obrączki, co się często poznawać daje: bo chociaż na dawniejszej monecie obrączka powrózkowa nanowo się wyrzyna, lecz bardzo grubo, a moneta nabywa widoczney różnicy w wielkości i regularności. Co do obrączki z napisami, na monecie za panowania Cesarza Jmci ALEXANDRA I robionej, ta prostymi sposobami udana być nie może. Drugi sposób umniejszenia wagi zawiera się w zdeymowaniu metalu z powierzchni monety przez pewne mieszaniny, tak, że wyobrażenia wszystkie w całości pozostają, tylko przytępione, nie tak ostre jak zwyczajnie, i widoczne dolki bywają.

Sankt-Petersburg, dnia 1 lipca.

W przeszły piątek, dnia 17 czerwca, w Carskiem Siele, w pałacu Jego Cesarskiej Mości, przybyły tu królewsko francuzki poseł nadzwyczajny Hrabia *de la Ferronay*, miał u Cesarza Jegomości audyencyą wstępną, na której miał szczęście złożyć Jego Cesarskiej Mości listy swe wierzytelne. Potem również wstępną miał audyencyą u Najjaśniejszych Cesarzowyci w tymże pałacu carsko-sielskim. (Gaz. Petersb.)

Podług gazety senackiej z dnia 2 lipca:

Przez Naywyższy dyplomata dnia 4 czerwca, Baron *Albieda* mianowany kawalerem orderu s. *Włodzimierza* 2giej klasy, w nagrodę znakomitej oszczędności, zachowanej w użyciu summy etażowej na kantor dworu.

Przez ukaz J. C. M. do Rady Państwa pod dniem 4 czerwca, prezydentem Rady Państwa w departamencie spraw cywilnych, i duchownych mianowany admirał *Mordwinow*.

Taż gazeta ogłosiła opinią Rady Państwa w brzmieniu następującem: „Słuchano dziennika departamentu ekonomiki państwa, na przedstawienie sprawującego ministerium spraw wewnętrznych o powróceniu orenburskiej izbie powszechney opieki poszlin, opłaconych od przyznania prawa na dom kupiony przez tamieczną izbę powszechney opieki, dla jej założenia, u sekretarza gubernialnego Bazilewskiego, za 6,500 rub., i o niepobieraniu naprzyszłość poszlin od nabywanych przez izby powszechney opieki majątkow.

Rada Państwa na powszechném zebraniu, zgodnie z opinią departamentu ekonomiki państwa, uznając podanie sprawującego ministerium spraw wewnętrznych, w rzeczy tej, ze wszech względów z prawidłami zgodnem, i na ośnowie tego podania *postanawia*:

1) Wzięte za kupiony przez orenburską izbę

powszechney opieki, na jej zaprowadzenie, dom, poszlinne piemiądze, trzysta dziewiędziesiąt rubli powrócić.

2) Na czas przyszły uwolnić od opłaty poszlin:

a) Kupowane przez izby powszechney opieki na ich zaprowadzenie, nieruchome majątki.

b) Przeznaczone na rzecz ich, albo pod ich wiedzą zostających zakładów dobroczynnych przez zapisy testamentowe, albo w darze, ruchome i nieruchome majątki i kapitały.

Nadto Rada Państwa przez *opinią postanawia*: rozciągnąć prerogatywę izb powszechney opieki, dla oswobodzenia od poszlin tranzaktowych i na Cesarские towarzystwo dobroczynne.

Na tey opinii napisano: Jego Cesarska Mość nastąpiła opiniją na powszechnem zebraniu Rady Państwa: 1) O powróceniu poszlin orenburskiej izbie powszechney opieki, wziętych od przyznania prawa na dom kupiony; 2) o niepobieraniu na przyszłość poszlin od majątkow przez izby kupowanych, i 3) o rozciągnięciu tey prerogatywy i na Cesarские dobroczynne towarzystwo, Naywyżey potwierdzić rozczuł i wypełnić rozkazał.

podpisał: Prezydent Rady Państwa *K. Piotr* 5 maja 1821 r.

Łopuchin.

Przez ukaz J. C. M. objawiony Rządzącemu Senatowi przez sprawującego ministerium spraw wewnętrznych, dnia 14 czerwca, dla rychlejszego odbywania biegu interessow, rozkazano w niższych sądach gubernii slobodzko-ukraińskiej przydać po jednym assesorze ze szlachty, z pensją etażową.

Komitet sankt-petersburski opieki więzień ogłosił, iż w więzieniu mieskiem zaprowadzona została oprawa xiążek, tudzież linowanie papieru buchalterskiego i do pisania not muzycznych; do tego ogłoszenia przydana jest tablica ceny tych robot.

Liczba okrętów w Rydze dnia 15 lipca: przybyłych 442, wyszłych 359.

Kurs petersburski d. 28 czerw.: dukat holl. nowy 11 r. 70 kop., stary 11 r. 60 kop.— Zmiana złota 2 r. 80 k. Zmiana srebra 2 r. 77 kop.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długow: 68 assygu. - - - po $101\frac{3}{4}$ procentow.
68 brzęcząca moneta — 91
58 także - - - — $77\frac{1}{2}$

C Z E C H Y.

Dnia 29 czerwca o południu W. Xiążę *Jmó Michał* przybył do Pragi, i wieczorem wyjechał do Schlan, gdzie miał nocleg, a nazajutrz w Karlsbadzie stanąć zamierzał.

G R E C Y A I D A C Y A.

W gazecie rzyckiej *Zuschauer*, z d. 5 lipca, czytamy co następuje: „Pozyoya austryackiego korpusu obserwacyjnego nad granicą Dacyi zajmuje tylko z Czernowic w Bukarescie, do *Mehadia* w Bannacie; ale oentrum rozciąga się od *Bereza*, najdalszego miejsca pogranicznego od *Multan*, aż do *Hermansztadu* w ziemi Siedmiogrodzkiej, a prawe jego skrzydło aż do *Bannatu*. (Masię rozumieć, że tam stoi wielki korpus dosyć mocno ścieśniony). Główna siła zebrana jest wokoło *Kronsztadu*. Inne woyska stoją w gotowości dla wzmocnienia korpusu obserwacyjnego. Austria, jak donoszą, zachowuje najściślejszą neutralność, i kazała uwięzić wiele osób, które chciały dostarczać *buntownikom* zapasów wojennych. (Bezwątpienia doznają tegoż samego i ci, którzyby podobnie dostarczenia turkom czynić chcieli.) W Czernowicach zatrzymano d. 9 czerwca jednego Francuza, kilku *Inflantczyków* i kilku niemców, którzy chcieli się udać do woysk greckich. Xiążę *Ypsylanty*, po przegranej bitwie, miał się schronić tamże do domu kwarantany, gdzie go uwięziono; ale w późniejszych doniesieniach nie o tém nie wzmiankują.

„Zadziwiająca ta wiadomość, że grecy pierz-
chają na przód się cofnęli, a turcy dla korzystania
ze świetnego zwycięstwa na odwrót postąpili,
została objaśniona jako pomyłka. Odniesione zo-
stało wprawdzie znaczne zwycięstwo; ale je Gre-
cy odnieśli. Mocny korpus turków, 10,000 lu-
dzi, rozproszony został całkiem w ciągu swem
do *Bukarestu*; poymano jednego Baszę, zdobyto
16 dział, zabrano w niewolę 3000 turków, a
reszta ratowała się ucieczką do *Ibraiowa*. Ga-
lacz jest znowu w ręku greków, i służy im za
skład broni. Liczba zaś turków, jaka się jeszcze
na Wołoszczyźnie znajduje, jest za słaba, aby oo-
przedsięwziąć mogła. Xiążę *Ypsylanty* wysłał
Xięcia *Kantakuzena* z 1000 ludzi do *Jass*, z o-
twartem pełnomocnictwem zastąpienia tam jego
miejsca; a Xiążę *Kantakuzen* wydał odezwę, że
przybywa dla przywrócenia porządku, zgroma-
dzenia greków, i położenia końca bezprawiom
tak turków i ich stronników, jako i maroderów
greckich. W rzeczy samej panuje odtąd spoko-
ność w *Jassach* i całych *Multanach*. Austriacki
agent w *Jassach*, *Kantemir*, podług wyrazów jedne-
go listu, został ztamtąd oddalony. Obawiano się
zapewne, ażeby podobnie jak jego kolega w *Bu-
karescie*, za pomocą poddanych austriackich, nie
przedsięwziął środków około zaprowadzenia
porządku, o które się z *Baszą* jakim ułożył.

Wojsko *Ypsylantego*, którego *Dostrzegacz*
austriacki, wprzód 600, a potem 10,000 tysięcy
naliczył, składa się ze 25,000 dobrze wy-
ćwiczonego i najlepszego ożywionego duchem,
i więcej jak 15 tysięcy nieregularnego wojska,
do którego też należy korpus *Thodora*, ciągle je-
scze nim dowodzącego, pomimo, że go *Dostrzegacz*
austriacki zastrzelił, zawsze on rozkazom *Ypsy-
lantego* był posłusznym. O nieporozumieniach,
które, podług niektórych wiadomości, między ni-
mi panować miały, sami oni nie wiedzieli.
Zapaś potrzeb wojennych, sprzyjających turkom
bojarów, został odkryty i zabrany. Potwierdza
się, że *Ypsylanty* wysłał mocne oddziały za *Du-
nay* do *Bessarabii*, i że cała *Bulgaria* stoi pod bro-
nią przeciw turkom. Ze Xiążę ten z główną
siłą swoją nie jeszcze nie przedsięwziął, przypisu-
ją to głębokiej przezorności jego planów, żeby
pierwszą jedynie tylko zagrazać mogącą wściekłość
turecką przetrzymać, i zacząć do początku *Rah-
madanu*, podczas którego bić się nie chcą. O-
czekiwano rozpoczęcia jego działań z dniem 7 czer-
wca. Pierwsza wielka wygrana przez niego bi-
twa mogłaby odeprzeć turków aż do *Rumelii*,
gdzieby od *Macedonii* we dwa ognie wzięci być
mogli. W *Serwii* ma w rzeczy samej panować spo-
kojność, ale się gruntować ma na tém, że *Serwijanie*,
którzy wprzód jeszcze *Baszę* *Bosnii* z granic swo-
ich przepędzili, zbili też na głowę *baszę* *Widynu*,
który z 1000 ludzi chciał pociągnąć do *Belgardu*;
a że turcy nie odważają się już z twierdz wy-
padać, wysłali tak mocny korpus, jak im tylko wła-
sne bezpieczeństwo pozwalało, dla powiększenia
wojska Xięcia *Ypsylantego*.

„W *Konstantynopolu* zaczyna głód panować,
i zapewne nieprędko mu zaradzą: albowiem gre-
cka flota broni przywozu z południa, a z północy
ustal także, ponieważ podskarbi państwa kazał
wprawdzie podać sobie wartość zabranych na
skarb zbożowych okrętów z *Odessy*, ale grosza
nie zapłacił. Używany dotąd w *Tureyi* sposób
zaspokajania wierzycieli skarbu publicznego, to
jest: ucięciem im głowy, nie jest dostatecznym: bo
terazniejsi wierzyciele znajdują się w *Odessie*.

Lord Strangford miał nie tylko ten zaszczyt, że
nie siedział przez godzinę na ławie katowskiej;
ale nawet gdy doniesiono, że na okręty angielskie,
w przeysciu ich przez *Dardanelle*, strzelano,
poszedł do *W. Wezyra*, czynił mu nader
mocne wyrzuty i oświadczył, że jeśli się co
podobnego jeszcze zdarzyło, flota angielska prze-
ydzie przez *Dardanelle*. Dawniejszy dozorca
magazynowy odpowiedział w tonie naysukorniej-
szym i przyrzekł wydać naysurowsze rozkazy,
których *Yamakowie* w *Dardanellach* tak słuchać
będą, jak się im podoba. *Salonichi*, miasto sto-
leczne *Macedonii*, opasane jest od morza przez
grecką eskadrę. Leży ono blisko granicy *Rume-
lii*, i tylko około dwódziestu mil od *Konstantyno-
pola*. Z północno zachodniego miasta pograni-
cznego *Rumelii*, *Philippopoli*, nie wazą się już
turcy wychodzić: bo cała także północna *Albania*
i północna *Macedonia* stoją przeciwko nim pod
bronią. *Seres* jest mocno opasane.

„Do *Moriei* zaprowadziły pewne gazety mocny
korpus turecki, i wyliczały zdobycze, jakie po-
czynił. Ale zapomniały położyć drogi, które dy-
by przeszedł. Korpus ten, który na okrętach był
tam posłany, poymała flota grecka, ten zaś co *Basza*
Negrepontu choiał łądem zaprowadzić, został
na głowę pobity, a *basza* w góry zapędzony.
Twierdza Pastun jest otoczona, a dowódzca o-
świadczył poddać ją, jeśli jemu i jego skarbowi za-
ręczone będzie bezpieczne przejście do *Egiptu*;
ale grecy nie przyjęli tego oświadczenia, i obleże-
nie trwa ciągle. Na wyspie *Chios* zamkniętą
została główna szkoła, a nauczyciele i uczniowie
udali się do innych wysp: bo turcy azjatyccy
mogłoby w jednej nocy tam przybyć; ale nie są
w stanie drogi swej dokonać: eskadra *Hydriotów*
stoi przed portem. Rozumieją, że owe herdy wnet
się same rozeydą. W *Smirnie*, podług ostatnich
wiadomości, panowała spokojność: bo w ostatniej
bitwie grecy przewagę mieli, a *Hydrioci* oświad-
czyli, że zburzą ogniem całe miasto, jeśli by któ-
remu chrześcianinowi krzywde uczyniono.”

H I S Z P A N I J A.

(z gaz. *Zusch.*) 14 i 15 czerwca panowała
wielka niespokojność w *Madrycie*. Przywódzca
bandy *Merino* oświadczył w swoich odezwach,
że działa w imieniu Króla. Co tém większe spra-
wiło wrażenie, że *Przeor* klasztoru w *Atocha*,
dokąd Król często na modlitwę się udawał, za u-
trzymywanie korespondencyi z *Merino*, osądzony
został na karę śmierci. Król w nader mocnych
wyrazach oświadczył się przeciw twierdzeniom
Merino; ale d. 14 mowca jeden w klubie *Fontana*
d'Oro, dowodził, że *Infant Don Carlos* rozdał
wielkie summy, aby zakupić nieprzyjaciół przeciw
konstytucyi, a gdy d. 15 zatrzymano przebrane-
go gońca u bramy, mówiono, że miał przy sobie
rozkazy do *Merino*, aby uderzył d. 15 lipca, gdyż
wtedy stany *Kortez* nie będą już zgromadzone.
Szczęściem powstała z tego wrzawa tylko po u-
licach.

Morillo miał utracić swoje miejsce, na któ-
rem wielkie przysługi poczynił, a to za nader o-
stre oświadczenia. *Jenerał Capons*, który mia-
nowany został gubernatorem cywilnym *Madrytu*,
wymawiał się od tego urzędu: bo, powiadał
że za zasługi, które w roku 1814 uczynił, wy-
slany był jako złoczyńca do *Siguenza*: a za te ja-
kie w roku 1818, jako gubernator *Barcelony*,
nikczemnie był traktowany: i że nie chce nara-
żać się poraz trzeci. Jednakże przyjął w końcu

ofiarowane sobie miejsce. Minister skarbu doniósł był Korteżom, że król wniósł wszystkie podatki, i że wszystkich zostających w służbie opłacono. Przeciwnie oświadczone na stanach Korteż: że wojsko cierpi największy niedostatek, marynarka nie otrzymała jeszcze za 9 miesięcy żołdu; a z urzędników tylko naczelni i należący do dyplomatyki są zapłacony. Mówią, że Król trzy rozkazy oddalające trzech ministrów i generała *Morillo*, posłał do kontrasygnowania do ministrów spraw wewnętrznych, ale ten wzbronił się podpisać; gdyż oddalenie to przy rozwiązaniu Korteżow może się stać niebezpiecznym, i że żadnej do tego potrzeby nie widać.

(z *Korr. hamb.*) *Madryt*, dnia 18 czerwca. Z *St. Sebastian* donoszą, że różne okręty, które z tamtąd do *Kadyzu* i *Alikantu* wypłynęły, zabrane zostały przez kaprów, pod banderą amerykańską, niepodległych rozboje popełniających.

Xiążę *Infantando* od niejakiego czasu z tułaczewej stolicy zniknął. Niewiadomo, dokąd się udał. Również niewiadoma przyczyna nagłego tego zniknięcia.

Zawczora spokojność stolicy nanowo zamieszana została. W klubie *Fontana de Oro* miały być buntownicze mowy. Niektórzy z mówców odważyli się zuchwale na rodzinę królewską nastawać. Naczelnik polityczny, generał *Copons* wydał z tej okoliczności odezwę w mocnych wyrazach, i tym sposobem zamieszanie wstrzymał. Wszystkie wojska, nawet milicya narodowa była pod bronią. Poprzedzającej nocy wiele osób uwięziono.

W *Toledo* d. 12 t. m., podczas processyi Bożego Ciała, zdarzył się nieporządek. Buntownicy napelnili powietrze wołaniem: *Niech żyje nadzieja. Niech żyje Religija i Inkwizycyja! Niech żyją kapucyni i Król! Śmierć konstytucyji i tym, którzy ją lubią!* Siłą wojskową przywrócono spokojność: wielu burzycielów uwięziono.

Znajomy *Cisneros*, pólkownik milicyi w *Murcyi*, tamże zamordowany został.

Generał *Quiroga* nie przyjął daru 80,000 realow i powrócił je narodowi, a na posiedzeniu korteżow oświadczył: „*Zupełną jest dla niego nagrodą, że dla oyczyzny stał się użytecznym.*”

Z 1,700 klasztorów, w *Hiszpanii* znajdujących się, 800 zniesiono; a liczba zakonnych osob wynosi jeszcze na tej półwyspie 19,000.

KRÓLESTWO OBIJEJ SYCYLIJ.

(z *Korr. hamb.*) *Neapol*, dnia 15 czerwca. Na rozkaz rządu, siła nasza morską co najrychlejsz ma być urządzoną i uzbrojoną. Powodem do tego może być bliższe położenie Grecyji.

Nowo urządzone wojsko nasze będzie się składało ze 60,000 ludzi.

W prowincyji *Basilicata* niejakis *Blasio* zabiera wszystkie wozy publiczne, i wydaje świadectwo zabrania w imieniu wojska konstytucyynego.

PORTUGALIA.

(z *Gaz. Zusch.*) W warowniach *St. Julien* pod *Lisboną*, garnizon spalił d. 31 maja całe rusztowanie drewniane, na którym stracono generała *Gomez-Freira*, który robił był spisek przeciw jenerałnemu gubernatorowi Lordowi *Beresford*.

FRANCYA.

(z *Dostrz. Austr.*) Król d. 25 czerwca dał pry-

watne wysłuchanie kontradmirałowi *Halgan*, który dowodzić ma obserwacyyną eskadrą francuzką na morzu lewanckim.

Xiążę *Orleans*, w kilka godzin po śmierci matki swej pojechał do Paryża, dla doniesienia o tem Królowi i Xiążetom. Powrócił teraz Xiążę z familią swą do *Neuilly z Irvy*, gdzie przez czas choroby matki w domu wiejskim mieszkał.

D. 24 ozerwca odprawiła się w Paryżu po wszystkich kościołach processya Bożego Ciała. Xiążęta byli na tej processyi w kościele *St. Germain l'Auxerrais*, i z processyą przyszli do kapłoy tuilleryyskiej, gdzie Król w oratorjum swem błogosławieństwo prajął.

30 maja pięcioletnia dziewczyna pod *Irvy* od wilczycy rozszarpaną została: wszyscy urzędnicy leśni ścigali ją usilnie, i d. 2 ozerwca dwoma strzałami zabili przy gnieździe, gdzie miała growiłozą.

Król przez dwa dni poprzedzające w pokojach swych zostawał, a d. 25 i 25 czerwca przejeżdżał się do *Malmaison* i *Vincennes*. W pojeździe królewskim widywano jenerała Hrabiego *Rapp*.

N I E M C Y.

(z *Dóstr. austr.*) Królowa Jeymość Bawarska ma wyjechać do Szwajcaryi.

Król Jmć Wirtemberski d. 30 czerwca wyjechał ze *Stuttgardu* do *Spa*, gdzie do połowy lipca ma bawić.

Wyrokiem z dnia 21 ozerwca, Król Jmć Wirtemberski, ministra stanu i kanclerza orderow Hrabiego *Wintzingerode*, mianował posłem swym przy dworze saskim; a wyrokiem d. 27 czerwca, radcę stanu *Weckherlin*, tymczasowego naczelnika wydziału skarbowego, mianował raczywistym ministrem skarbu.

W. Xiążę *Badeński* po złożeniu odwiedzin swych Królowi Jmci pruskiemu w *Trewirze*, d. 28 czerwca do *Karlsruhe* powrócił.

Zmarły Xiążę *Biron* kurlandzki, pruski jenerał porucznik, pogrzebiony został w kościele katolickim w *Ems*.

D. 6 czerwca w *Lipsku* przytrzymany został oficer szwedzki, *Tiljehök*, który podczas jarmarku tam przyjechał, i chciał się utrzymywać ze sztychowania kart: gdyż do służby wojskowej nigdzie wejść nie mógł, o którą się u różnych mocarstw starał. Niewiadoma pewna przyczyna jego uwięzienia. Mówią tymczasem, że on pisał list do ministra wielkiego dworu pewnego, i że to spowodowało nań uwięzienie.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(z *Gaz. ryzk. Zusch.*) Jedną z gazet paryskich wyraża: że wszyscy posłowie europeysoy zajęci są nader czynnymi układami z Wielkim Węzirem, wyjąwszy posła austryackiego.

Jedną z gazet londyńskich wymienia, jako cechę nowej konstytucyji, którą Król neapolitański krajowi swemu nadał, tak: Naprzód Król ma prawo, mianować reprezentantów narodu, a potem nagradzać posłuszniejszych.

W *Smirnie* mają turecy strzedz tylko zamku, a grecy miasta.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 8 lipca: rubel srebrny, 3 ruble kopiejek 86½, czerwony złoty nowy rubli 11 kopiejek 80, stary rubli 11 kopiejek 60, imperyal rubli 37, kop. 55.

Wilno dnia 11 Lipca 1821 roku v. s.

Sądy Ekdewizorskie.

1. W Sądzie Ziemskim Ptu Wileń. pod zasiadaniem deputowanego ze strony duchowney odcho-
dziła sprawa między wierzycielami i debitorami
WJPana Szymona Orłowskiego dwor. b. Skarbu
Lit. Adwokata subs. Wileń. skutkiem poprzedzonej
remissey Sądu Gł. Lit. Wileń. 2go Depart. jedno-
czasową rozprawę z kredytorami i debitorami prze-
znaczającej; w której przez wyrok dnia 15 mca
Junii 1821 roku ogłoszony, komportacja tak na sa-
mym W. JP. Orłowskim dokumentow in natura, a
majątku ruchomego na rejestrze, jako też na kre-
dytorach, pretensorach i debitorach dokumentow in
natura, wszelkiego majątku inwentarya, i admini-
stracya, ziemnego majątku, Rzesza, Międychow-
szczyzna zwanego w pie Wileń. beżącego geome-
tryczny pomiar, i dalsze pierwszemu stopniowi
właściwe postanowienia, przeznaczonemi zostały;
a do oczywistego całkowitey sprawy rozpoznania
dzień pierwszy oktobra roku terażniejszego jest
naznaczony; żeby więc kredytorowie i pretensoro-
wie na oznaczony termin sub amissione rei, a de-
bitorowie z upewnieniem że etiam w niestanności
onych oczywisty nastąpi wyrok, zatym niedogo-
dności własney winie przypisać będą powinni, do
tegoż Sądu Ziem. Ptu Wileń w sessjach poobie-
dnich w sali sądowej czynności tej sprawy zata-
wiać mającego, stawali; na ten zamiar niniejsza
trzykrotna do gazet Kur. Lit. podaje się awizacya.

Wezwanie kredytorow.

1. Z powództwa JPanow Teofila i Bogumity
Zylińskich kredytorow zeszłego W. JP. Stanisława
Kulikowskiego szambel. b. dworu polskiego z pozo-
stałą żoną W. JP. Elżbietą z Juchnowiczow wprzód
Charkiewiczową inpost Kulikowską szambel. WW.
Moszczyńskiem w Sądzie Ziem. Ptu Wileń. od-
chodziła sprawa, w której za powodem poprzedzo-
nych przez JP. Szambel. Kulikowską gazetnych a-
wizacyow, sukcesorow zeszłego męża swojego Sta-
nisława Kulikowskiego i do przyjęcia po nim po-
zostałości i do usatysfakcyonowania onegoż wie-
rzycieli wzywających przez wyrok dnia 1 Julii 1821
roku ogłoszony w sposobie konkursu jednoczasową
Sąd Ziem. ptu Wileń. w Sądzie swym rozprawę
z kredytorami i debitorami naznaczył, i właściwe
pierwszemu stopniowi delacye uznał, debitorow dla
zebrania funduszu na usatysfakcyonowanie wie-
rzycieli przychodzić powinno adcytacyą zade-
terminował, i sukcesorow zeszłego Stanisława Ku-
likowskiego jakichkolwiek imion i nazwisk dotąd
niejawiających się do teyże jednoczasowey rozprawy
wezwać postanowił, w skutek jakowego wyroku do
assystowania sprawie oczwistej najbliższych ze-
szłego W. JP. Stanisława Kulikowskiego Szamb.
b. dworu polsk. iakichkolwiek oni są imion i na-
zwisk sukcesorow wzywa ażeby oraz kredytorowie i
pretensorowie zeszłego Stanisława Kulikowskiego ze
stosunkami swojemi do jednoczasowey sub amissio-
ne rei łączyli się rozprawy, a debitorowie, że cho-
ciażby w ich niestanności, oczwisty nastąpi de-
kret wiadomemi byli, niniejszą trzykrotną do ga-
zet Kur. Lit. podaje się awizacyą.

Oświadczenie.

1. Excerpt z protokułu potoczego Ziem. ptu
Mińskiego w dacie ponizej wyrażającej się zapisa-
nego oświadczenia pod pieczęcią urzędową Ziem.
ską ptu Mińskiego roku 1820 miesiąca januaryi
31 dnia stronie rekwirującej jest wydan.

Roku 1819 miesiąca apryla 18 dnia. Na urzę-
dzie JEGO IMPERATORSKIEY Mości Ziem. Ptu
Mińskiego, oświadczenie wespół z manifestem imie-
nem W. Józefa Plewaki Sędziego Granicznego
ptu Mińskiego, przeciwnko WW. Jakubowi Sędziemu
Gran. ptu Mińsk. i Tadeuszowi Sędziemu Gra-
nicznemu ptu Borysowskiego Plewakom, braci ro-
dzonym czyni się z następnego powodu, iż obża-
łowani Plewakowie dokumentem w roku przeszłym

1818 miesiąca apryla 4 dnia jeden za drugiego rę-
cząc się zał. wydanym i tegoż czasu w Sądzie
Gł. 2go Departamentu Gubernii Mińskiej przy-
znany, wyswiecejąc, że żalujący na konto długu
JWW. Potockim do wspólney deportacyi przy-
należnego czer. zł. 15,500 przy ostatecznym ukła-
dzie wyspecyfikowanego z własnego funduszu czer.
zł. 3,923 kop. sr. 49 JW. Potockiey opłacił i że
tylko na zał. schedzie czer. zł. 2,826 rubli sr. 2 i kop.
31 do opłaty restancyi pozostaje, a ztąd że fol-
wark Moskalewsczyzna do dziedzictwa żalującego
należny pod prawo zastawne JW. Potockiey wy-
dane poddany, w tey a nie inney ilości pod hypo-
teką może być uważany, zarazem obżałowany Ja-
kub Plewako zeznał się do obowiazku zapłacenia
tymże JWW. Potockim długu połowicznego czer.
zł. 6,750 wypadającego na zastawie miasteczka
Iwieńca, Nowinkach i Skiperowcach opartego, a to
stosownie do komplancyi w roku 1815 Junii 10
datowanej, a 1817 Junii 16 w Ziem. Mińskiej przy-
znanej z zaręczeniem najmocniejszym zał. od
wszelkiey za obżał. odpowiedzialności, w drugim
punkcie tegoż dokumentu zamiarem ubezpiecze-
nia zał. ze względu pisania się ewikcyonalnie do pra-
wa zastawnego wspólnie z obżałowanym Jakubem
Plewako. Gdyby żalujący miał wszelką pewność
za uczynioną w użyczeniu ewikcyi powolność, w ra-
zie jakimkolwiek bądź odpowiedzialności z fundu-
szu żalującego za dług obżał. po wyżej objaśnionej
całkowitey lub w części tegoż zał. Józefa Plewaki
aktorem i dziedzicem zastawy JW. Potockiey i jej
córce postąpionej, na miasteczku Iwieńcu, Nowin-
kach i Skiperowcach ogłosił i od daty nastania doku-
mentu żadnym długiem obciążać i obarozac majątku
swego najmniejszey władzy sobie niezostawił. Ró-
wnież W. Tadeusz Plewako w tymże przypadku
ściagnionej na obżał. Jakuba Plewaki odpowiedzial-
ności, weyścia w dziedziczą possessyą do Skipe-
rowcow bronieć nie miał, owszem żalcy za opłatę
należnych za dziedzictwo skarbowych poszlin a-
ktualnym aktorem i dziedzicem ogłosił się i in-
intromitować się ma sobie zachowaną władzę, a że
JW. Potocka w roku 1818 wydając na imie żalłego
i obżał. Plewakow prawo arendowne na possessyą
zastawną pod odpadaniem od tenuty arendow-
nwey opłatę corocznie z góry dla siebie obwaro-
wała, przeto ułatwiwszy przez osobny rachunek
pierwszego roku dzierżawę arendowną naywaro-
wniey obżałni zastrzegli, iż w razie niemożności
opłacenia arendownych należnych pieniędzy za la-
ta dwa następne, naówczas po opłacie przez zał.
JW. Potockiey za kontraktem arendownym arend-
dy tenże żalcy bez żadney pretensyi obżał. dzier-
żać zastawną possessyą ma sobie zachowaną wła-
dzą. Nadto przez tenże dokument punkta kom-
plancyynego dokumentu powyżey datą wyrażo-
nego obżałni korroborując, warunki objaśniające
tenże dokument domieszcili, a na pewność dotrzy-
mania ewikcyi na wszelki swój majątek wnosząc
et sub paenis personalis infamiae oraz pod za ręką
ważność rzeczy wynoszącą zał. zabezpieczając do-
browolny i wzruszyć się niemogący własnych rąk
podpisem stwierdzili i postanowili dokument, kie-
dy wszakże mimo tak warowne opisanie się ob-
żałowany Jakub Plewako na przeszłych kontra-
ktach mińskich 1819 roku w miesiącu marcu JWW.
Potockim z wypłaty arendy nieuiszczając się, miał
skutkom tranzaktow z temiż Potockiem postano-
wionym ulegać i kiedy z nie małą stratą żalcy za
obżał. opłacając należne censum JWW. Potockim
stosownie do brzmienia arendownego kontraktu za-
stępca obżał. Jakub Plewako na tę porę ze swey
strony chociaż zdawało się ubezpieczac zał. przez
wydany od siebie oddzielnie tranzakt stosując się
do powyższego dokumentu, jednak gdy przyszło do
eksekucyi onego w wielu punktach warunkow nie-
dotrzymał, niedoiscił, a ztąd mnogich strat i szkod
zał. stał się okazać, gdy oprócz tego na zakres do-
kumentem obwarowany dług zaciagać różnemi spo-
sobami usiłuje, one autedatuując tworzy i coraz wię-

cey tychże ciężarów opisując ewikoyą na hipotekowym majątku mnoży dokumenta różne na uszczuplenie tegoż majątku, oraz nadając za pieniądze przez się brane wolność ludzimi nielegalnie wydaje, które jako nieprawne w właściwym powiecie nieaktykowane nigdzie, niejawione, a barzicy po dacie dokumentu zaś, wydanego nastale, acz same z siebie obliczu prawa znaczenia żadnego mieć nie mogą, gdyby wszakże pozostał ślad ze strony zał. skargi, na niewolny zewszęch miar obzał. postępek i gdyby tenże obzał. Jakub Plewako przez niewłaściwe słusności i prawa kroki nie był w stanie nadal w podobnym sposobie nadużyć dopętniać, niniejsze wespół z manifestem przed aktami i powszechnością zapisując oświadczenie wozesnie tenże załujący zapowiada, iż skutkow służącego sobie od obzałowanego dokumentu w Sądzie Głównym przyznanego po wyżej zjaśnionego: we wszystkich szczegółach i punktach poiskiwania niezaniedba i wszelkie kroki ku eksekucyi onego niezawodnie przedsięwzmie. Do tego oświadczenia jako proszony w imieniu oycy mego podpisuję się. U tego oświadczenia podpis takowy. Kazimierz Plewako.

Zgodziłem z protokółem Hilary Jakubowski Ziem. Ptu Miń. Regent.

Wolno takowe oświadczenie do druku podać, świadczę Ignacy Bucewicz Podsedek Z. P. Miń.

Sądy Exdywizorskie.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na domiar wierzycielom JW. Władysława Czarnieckiego chorążego b. Xtwa Lit. i kawalera z funduszow jego satysfakcyi, przez remisję Miń. Gl. Sądu 2 Depart. ustanowiony, na oczewiste sprawy konkursowey rozszdzenie do miasteczka Lubieszewa w Guber. Miń. pcie Pińskim sytuowanego zebrawszy się, i poruczone sobie dzieło bez żadnych odkładow kończyć nie odmienny mając zamiar; przez postanowienie swoje w dniu 2 julii uczynione obowiązał wszystkich kredytorow i pretensorow pomienionego JW. Czarnieckiego, ażeby niezwłocznie składali wyjaśnienia swoich należnościow, i dla oprzysiężenia realności onych stawali przed Sądem od dnia 20 julii do 15 augusta, gdyż po upłynięniu tego terminu, po załatwieniu oraz wizyow i inwentacyi cała sprawa do namowy w dniu 20 augusta wziętą zostanie: o czém aby każdy interesowany mógł być wiadomym i stanością swoją powyższy termin pod utratą prezensyi uprzedzić starał się tym celem niniejszą do gazet Kur. Lit. przesyła awizacyą. Dat r. 1821 mca julii 2 d. w Lubieszewia. Adam Nislobowicz Podsedek Ziem. Ptu Pińsk. Exdywizor. Józafat Iwanowski Pisarz Ziem. Miń. Exdywizor Ignacy Haciski Sędzia Ziem. Ptu Nowogr. i Exdywizor.

O skradzionej monstrancyi.

3 Roku 1821 mca junii z dnia 28 na dzień 29 wedle starego kalendarza, w nocy przed festem śś. Apostolow Piotra i Pawła, w kościele Myszagolskim, położonym w powiecie Wileńskim o cztery mile od Wilna na trakcie Wilkomińskim skradziona jest Monstrancya z zakrystyi, srebrna wążka grzywien 10, postument nowo dorobiony w r. 1817, a wierzch z promieniami od dawniejszej Monstrancyi tutejszego kościoła, zrabowane go przez woysko francuzkie nanowo przetobiony,

postument gładkiej roboty, w większej części pozłacany, okrągło-podługowaty, promienie podwoyne z frontu pozłacane, i okrąg z melchizedechem w srodku pozłacany, przed okręgiem blacha srebrna przyozdobiona pozłotą i amalią zieloną, przy której inne ozdoby z snopkami mająca, z wierzchu osobka srebrna oznaczająca Boga Oycy, pod okręgiem czyli Melchizedechem na blasie srebrnej wybijany baranek na łądze leżący, a pod nim wyobrazenie Ducha ś. w postaci gołębia, ktoby tedy gdziekolwiek mógł postrzedz lub wysledzić takową kradzież i donosił do Maysz. goly, będzie zupełnie wynagrodzonym. X. Józef Czechowicz wice-dziekan Poboyski zastępca Plebana Myszagolskiego.

U w i a d o m i e n i e.

3 Pewna obywatelka mająca w swojej posesyi dom W. Januszkiewicza za Zamkową bramą pod N. 755 na ulicy 3. Jerskiej położoney z wygodnym i obszernym mieszkaniem zawiadamia tych wszystkich którzy mają zamiar oddania na nauki swoich dzieci na rok następny iż w onym domie mogą umieścić, gdzie wszelka przyzwoita wygoda temu wiekowi, usługa, opał, światło, pranie bielizny, będzie dana za umówioną przyzwoitą ceną, jak w gotowym groszu jak równie i w produktach, obok zaś tego posesorka tego domu ma honor donieść, iż w tem domu znajduje się guwerner. Dat 1821 junii 25 dnia Wilno.

U w i a d o m i e n i e.

Redakcyja Kuryera Warszawskiego, ma zaszczyt uwiadomić swoich łaskawych czytelników i Prenumeratorów: iż toż pismo nadal wychodzić będzie. Celem jedynym jest Redakcyi taniość i wygoda; cena przeto zostaje dawna, to jest: kwartalnie w Warszawie, płaci się tylko zł. 8: a z pocztą zł. 9. Oddzielnie kupujący, płacą za każdy numer gr. 4. Umieszczone będą wszelkiego rodzaju nowości, doniesienia jak może bydź nayspieszniejsze o szczególniejszych zdarzeniach w stolicy i w kraju, modach, widowiskach, rękodzielnosciach, dziełach literackich, ekolicznosciach handlowych i tym podobnie. Niemniety starać się będzie redakcyja, bydź niejako przewodnikiem, wskazując mieszkania znaczniejszych urzędników, osób prawnych, lekarzow, składow handlowych, i rzemieślnikow najbardziej używanych. Co zaś do nowości zagranicznych, tegoż samego dnia, w którym poczta przychodzi, już czytelnicy znajdą w Kuryerze, wyszególnienie w krótkości szczególniejszych i najbardziej interesujących wypadkow. Doniesienia prywatne wszelkiego rodzaju, byle jak może bydź naykrócey ułożone, przyjmowane będą za nayumiarkowańszą opłatę. Kuryer, jak dotąd codziennie wychodzić będzie, wyjąwszy sobotę, i punktualnie o godzinie 6 wieczorem w kantorach dostać go można. Szanowni prenumeratowowie raczą wczesnie oświadczyć, czy jest ich wblę trzymać nadal to pismo, gdyż podług ilości prenumeraty, ilość exemplarzow wybijać się będzie.

Wyjeżdża za granicę.

3 Do królestwa pruskiego Starozakonna Frum Haimowa Blochowicówna z służącą Chaną Lipmanową na miesiąc 11.

Obserwacje meteorologiczne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Beau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
	dnia 9 sr ednia	27 cal. 9,2 lin.	+15,17 stopni	Południowy	Pochmurno
	dnia 10 średnia	27 — 8,77 —	+14,75 —	Południowy	Pochmurno
	dnia 11 godz. 5	27 — 9,4 —	+13, — —	Południowy	Pogoda

w roku 1808 października 29 następnego, a tegoż mca i roku dnia 31 w akta Grodzkie Wileńskie wprowadzono, upewniając się że majątek ziemny Bolosza zwany ze wszelkimi własnościami w powiatach Wileńskim i Zawileyskim leżący, oraz kamienice w mieście Wilnie, i domy na przedmieściu Lukiszkach położone, dla dwóch wnuków, Ludwika na dniu 30 przeszłego mca maja zmarłego, i nieletniego Nikodema Przemienieckiego, w sukcesyę pozostawiony, więc do ziniwentowania onego zpośród siebie członka wyznaczyła. Nim zaś takowa inwentarycja sporządzona i opiekunom oddana będzie, i nim ciż opiekunowie przeyrzą stan interesów i papiery, a tem samém nim niebuda mogli z dowodów należyta pretensoróm dawać odpowiedź, zapobiegając opieka szlachecka ażeby pretensorowie zeszłego Ludwika Przemienieckiego, którzy po sukcesorów jeszcze nawet dopiero wyznaczony opieki niemających wprzód już do subsellów powiatów Oszmiańskiego i Zawileyskiego, oraz do Sądu Grodz. Wileń powynosili pozwy, niewłaściwemi konwikcyami własność nieletnich nieobarczali, o zatrzymanie tymczasowie konwikcyę następować mogących, do wspomnianych jurzdykcyow poosobne komunikacye przesyłała, w dalszém przedsięwzięciu ubezpieczenia nieletnich majątku, gdy zeszły Ludwik Przemieniecki przez własne oświadczenie w roku terażn. kwietnia 22 dnia w aktach Ziem. Ptu Wileń. uczynione podstępne wyjednanie rozmaitych inskrypcy zapowiedział, a z prośb przez szlachciankę Zofią z Mikulowskich Przemieniecką i adwokata Sądu Gł. Jana Kotwicza do 2go Depart. i niniejszey opieki wniesionych wykazuje się skarga; iż zeszły Ludwik Przemieniecki przez podeyscie niektórych z tego charakteru osob fundusz swój i nieletniego brata różnemi nad moc prawa wymożonemi transakciami obarczył, i na inne objekta zniszczył i utracił; przeto jak wyjaśnienie namnożonego zeszłego Ludwika Przemienieckiego kredytu, a odłączenie funduszu nieletnich od wszelkiej odpowiedzialności następować powinno, tak szlachecka Ptu Wileń. opieka mocą wzmienionych ukazow i ustaw ku temu służących uznala potrzebę, iżby wszyscy kredytorowie i pretensorowie zeszłego Ludwika Przemienieckiego wszelkie onego inskrypcye w oryginalach do tej opiski wprzeciagu naydaley 6 tygodni przy doniesieniach złożyli, a mający bez inskrypcy pretensye one w tymże przeciagu czasu przez prośby objawili, gdyż takowa potrzeba wynika dla konieczney wiadomości wyznaczonym opiekunom, aby mogli uczynić rozporządzenie do ochrony za dlugi Ludwika Przemienieckiego nieprzynależny, atylko samym nieletnim właściwy majątek. Dla tego opieka szlachecka przez niniejszą trzykrotną awizacyą wszystkim JOO. JW. W. W. JPanow oraz Starozakonnych i wszelkiego stanu kredytorow i pretensorow zeszłego na dniu 30 roku bieżącego Ludwika Przemienieckiego, tak za onego inskrypcyami, jako też z innych widokow pretensye do pozostałych po nim funduszow róścić mogących wzywa: iżby od daty terażniejszey naydaley za medziel 6. wszelkie inskrypcye w oryginalach przy doniesieniach, a inne pretensye przy objaśniających prośbach w niniejszey Opiece złożyć nie omieszkali, i koniecznie składali, pod nieważnością onych i utratę rzeczy w następnym czasie wszelkich nieobjawionych inskrypcy przelewów i dalszego tytułu pretensyi. Wilno roku 1821 lipca 2 dnia. (podpisano) Prezes opieki, Marszałek Wileński Ignacy Baliński.

Za zgodność Sekretarz Szlachecki Ptu Wileń. Zygmunt Siemaszko.

Przedaż publiczna.

3 Stosownie do przeznaczenia dekretu oczwiestego Sądu Ziemskiego Ptu Wilkom. w roku przeszłym 1820 mca xbra 22 dnia następnego, oraz późniejszych Litewsko Wileń. Gł. Sądu 2go Depart. a między innymi ostateczney na dniu 26 miesiaca maja idącego roku zakroczony rezolucyi w Gubernii Lit. Wileńskiej w pie Wilkom. w majątności Szczęśliwego zeszłego Mikołaja Kościatkowskiego Marszałka i jego żony ależney na dniu 30 mca lipca idącego do-

pióro roku z publicznego targu per plus offerentiam wyprzedawać się będzie ruchomość tegoż zeszłego Marszałka Kościatkowskiego jakoto: srebro stolowe i dalsze, percellana, fajans, szkło, cyna, miedź, meble, estampy, bielizna, pościel, zegary, pojazdy i dalsza wszelka kosztowna ruchomość, życzący więc nabycia z takowey ruchomości zechcą na dzień powyższy przybydź do wzmienionego majątku o mil 10 od powiatowego miasta Wilkamierza położonego, w któryu czasie przeznaczony do tego przedmiotu urząd do ukończenia teyże licytacyi znajdować się będzie. Dat w Wilkomierzu roku 1821 mca junii 28 dnia.

Z przeznaczenia Sądu takowey licytacyi akt odbywać będzie wspólnie z członkiem Sądu niższego Ziem. Wilkom. i o zamieszczenie tey owizacyi przy gazetach redakcyi rekwiruje, Sądu Ziemskiego Wilkomierskiego Prezydent. Ambroży Poklewski Koziełł.

O skradzionym paszporcie,

3. Od mińskiego gubernialnego Rządu ogłasza się: iż znajdujący się w konystującego w Mińsku do óbdzey 1szej brygady litewsko ułańskiej dywizyi, JW. jenerał mejora Zaboryńskiego, służący Piotr Karączyn, ukradł u odstawnego wóysk polskich 3go piezszego jenerala Dąbrowskiego półku, szeregowego Symona Celiaka, na odstawkę paszport, i uciekł z nim; zatem jeśli paszport takowy okaże się w czyich kolwiek rękach, iżby ten wziętym był pod straż, uważając w tymże czasie paszport za nieważny.

Mińskiego gubernialnego Rządu Sekretarz Edlicyan Arcimowicz.

O b w i e s z c z e n i e.

3 Za rozkazem Jego IMPERATORSKIEY Mości. Wypis z protokulu potocznego dzieł Sądu rozbiorowego w Kategorii dopuszczoney od całego dzieła zjazdowego rozbiorowego appellacyi w Sąd główny Kijowski cywilny depart. tak JW. Alexandrowi Hrabie Chodkiewiczowi JW. P. Debitorowi, jako też i wierzycielom onego w guberniach Kijowskiej, Wolyńskiej i Mińskiej.

Roku 1821 mca 1 dnia czerwca. Gdy w dniu dzisiejszym kollokacya ostateczna w dobrach Petrykowskich ogłoszona dla wierzycieli Massy kredalney JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza została, i tylko posiadają szcążki tego dzieła do utawnienia sądowego, jako to zebrani kalkulacyi z administracyi dóbr Czarnobylskich i Petrykowskich oraz tym podobne małe czynności: która bynajmniej lokowi całego dzieła uszkadzać nie mogą i niepowinny; nim przeto i takowa okoliczność ułatwioną zostanie i dzieło całkowite na rewizyę odestanem będzie, by wierzyciele i massach kredalna nie cierpieli na czasie w poparciu oświadczonych appellacyow i aby samtrzony czas sześciu niedzielny appellacyi przed dniem 20 julii, czyli terminem zamknięcia Trybunału stronem appellującym wyjść mógł dla tego zdecydował Złożoney appellacyi tak massie kredalney JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza, jako też i jey wierzycielom, niemniej opiece JW. Józefa Hrabi Chodkiewicza przy dekretach protokulu potocznego, likwidacyynego, massę stanowiącę i kollokacyynego w zamieszczeniu dotąd będącay dopuścić i o dopełnieniu obrzędu appellacyynego, od dnia dzisiejszego uważać się po winnego, i wydania appellacyynych pozwow strony appellujące ostrzedz. Czytano roku 1821 dnia 1 czerwca: Zgodno z protokulem świadczę massy rozbiorowoy JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza General woysek Pol. Sędzia Jan Zaleski.

Roku 1821 mca junii 23 dnia. Takową wiadomość może umieścić Redakcyja do Gazet Kuryera Litewskiego pświadczam Michał Sawicki Prezydent Ziemski Ptu Wileńskiego.

Wilno dnia 11 Lipca 1821 roku.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Е.

Въ слѣдствіе повелѣнія Господина Главнокомандующаго 2ю Армією Генераль ошъ Кавалеріи и Кавалера Графа Вишгенштейна объявляешся ошъ Интендантства сей Арміи:

1 е, Въ Казенныхъ Палатахъ: Кіевской, Подольской, Екашеринославской, Херсонской и въ Бессарабскомъ Областномъ Правительствѣ, имѣющъ производиться торги на поставку для всѣхъ войскъ 2 й Арміи, а именно:

Въ Губерніяхъ	Муки.	Круль.
Подольской	115,729.	10,662.
Кіевской	65,769.	6,167.
Екашеринославской	50,744.	2,882.
Херсонской	51,228.	4,804.
Бессарабской Области	50,976.	4,781.

2 е, Въ Кіевской Казенной Палатѣ имѣющъ такъже производиться торги на поставку въ печеніи 1822 года на пекущее продовольствіе для поселенныхъ Бутской и 3 й Уланскихъ дивизій и прочихъ войскъ въ округахъ военного поселенія.

Муки	88,700. четвертей.
Крупи	8,614.
Овса	161,842.

На сии поставки назначаются сроки для торговъ 1й 2го, 2й 4го, 3й 6го, для перепоржекъ 9 е 10 е, и 11 е числа Ноября мѣсяца сего 1821 года.

На вышеозначенныя сроки къ торгамъ, копорые имѣющъ производиться, какъ на всѣ вообще магазейны, такъ и по часнямъ вызывающя желающіе съ вѣрными и благонадежными залогамъ, кои будутъ приняты въ обезпеченіе подряда на пашую часть онаго, а въ обезпеченіе задаточной суммы по количеству оной, кромѣ общесивенныхъ ошъ Дворянства поставокъ, копорые оспашаются на одномъ довѣрїи сословію сему принадлежащемъ.

Подробное росписание сколько въ какой магазейнѣ должно поставивъ провіанта и кондиціи, будутъ объявлены при торгахъ.

Предварительно Интендантское Управление именемъ Господина Главнокомандующаго Армією объявляетъ и неправный плашежъ на сроки, безоспашовочныя приемы поставокъ и опвращеніе всякаго рода пришеженій.

Генераль - Интендантъ 2 й Арміи
Юшневскій.

О В В І Е С З Ч Е Н І Е.

Na skutek zalecenia JW. Głównodowodzącego 2gą Armią Jenerala Jazdy i Kawalera, Hrabi Witgenszteyna, ogłasza się od Intendencji teyże Armii.

1) W Izbach Skarbowych: Kijowskiej, Podolskiej, Ekaterynosławskiej, Chersońskiej i w Rządzie obwodu Bessarabskiego, mają odbywać się targi na dostawę dla wszystkich woysk 2giey Armii, a mianowicie:

W guberniach:	Mąki.	Krup.
Podolskiej	115,729.	10,662.
Kijowskiej	65,769.	6,167.
Ekaterynosławskiej	50,744.	2,882.
Chersońskiej	51,228.	4,804.
Obwodu Bessarabskiego	50,976.	4,781.

2) W Izbie Skarbowey Kijowskiej mają także odbywać się targi na dostawę w ciągu 1822 roku, rozchodowej żywności dla osiadłych Buhskiej i 5ciey Ulańskiej dywizyi, i innych woysk, w okręgach woyskowych osiadłych.

Mąki	88,700. czterdzi.
Krup	8,614. — —
Owsa	161,842. — —

Na takowe dostawy naznaczają się terminy dla targów: pierwszy dnia 2, drugi 4, trzeci 6, dla przetargów zaś: dnia 9, 10 i 11 miesiąca Nowembra tegoż roku.

Na wyż naznaczone terminy targowe, które mają odbywać się, tak do wszystkich w ogólności magazynów, iako i w części, wzywają się życzący z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami, które będą przyjęte na zabezpieczenie piątej części podradu, i dla zabezpieczenia zadatkowej summy podług iey ilości, prócz ogólnych od Szlachty dostarczeń, które pozostają na samey ufności, stanowi temu należney.

Wiadomość poszczególna, ile do jakiego magazynu należy dostawić prowiantu, i kondycye, będą okazane przy targach.

Poprzedniczo Administracya Intendencjiyna imieniem JW. Głównodowodzącego Armią zapewnia akuratność w opłacie na terminach, bez mitregi przyjmowanie dostaw i odwrócenie wszelkiego rodzaju trudności.

Jenerał Intendent 2giey Armii
Jusznewski.

Wilno dnia 11 Lipca 1821 roku.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Е.

По Повелѣнію ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ЦЕСАРЕВИЧА, Полевая Провіантская Коммисія опдѣльнаго Липовскаго Корпуса объявляе: что на поспавку для сего Корпуса Провіантъ съ 1го Генваря 1822, по 1е Генваря 1825 Года; а такъ же и Мѣшковъ, назначены сроки слѣдующіе: въ Минскѣ: 21, 22, и 24го Сенсября; переспоржки 27, 28 и 30го погоже Сенсября. — Въ Гроднѣ: 4, 5 и 7го Оксября; переспоржки: 11, 12 и 14го погоже Оксября. — Въ Бѣлоспокъ: 11, 12 и 14го Оксября; переспоржки 15, 18 и 21го погоже Оксября. — Въ Жиномірѣ и въ Варшавѣ: 15, 18 и 21го Оксября; переспоржки 25, 26 и 29го погоже Оксября. — Торги будущъ производиться: въ Варшавѣ въ Полевой Провіантской Коммисіи; въ Бѣлоспокъ въ Обласномъ Правленіи; и въ Гроднѣ, Минскѣ и Жиномірѣ въ тамошнихъ Казенныхъ Палатахъ.

На сіи сроки вызываюся желающіе къ поргамъ съ законными Залогамъ, — на сей разъ въ пящую часъ прошиву подряда. — Задатки будущъ выданы немедленно по заключеніи Контрактовъ — до пятой часпи подрядной Суммы подь особыя залоги, исключая общеспвенныхъ опъ Дворянска поспавокъ, кой оспашюся на одномъ довѣрїи. — Планъ и Кондиціи, по коимъ будущъ производиться торги и поспавки, — разосланы уже въ Казенныя Палаты и публично въ оныхъ будущъ опкришы; а исчислительныя вѣдомоспи о поспребности, въ слѣдъ за симъ пудаже будущъ препровожжены. Сверхъ того шѣ Планъ и Кондиціи сообщены и Дворянскимъ Предводителемъ вышеупомянутыхъ Губерній, у коихъ всякому желающему вспушпшь въ торги можно видѣшь оныя; — и особливо того можно видѣшь сей Планъ и Кондиціи во всякое время въ Корпусной Провіантской Коммисіи въ Варшавѣ.

За Управляющаго Членъ 8 Класа

Булашовъ.

За Члена 10 Класа Скребицкій.

О В В І Е С З Ч Е Н І Е.

Za Rozkazem JEGO CESARZEWICZOWSKIEY MOSCI, Polowa Prowiant-ska Kommissya oddzielnego Litewskiego Korpusu, obwieszcza ninieyszym: iż na dostawę dla tegoż Korpusu prowiantu (z dnia 1 Stycznia 1822, po dzień 1 Stycznia 1825 roku, nie mniej potrzebney ilości worków, przeznaczone zostały następujące termina targów:

w Mińsku $\frac{21}{3}$, $\frac{22}{4}$ i $\frac{24}{6}$ Września; $\frac{27}{9}$, $\frac{28}{10}$ i $\frac{30}{12}$ Października; $\frac{4}{16}$, $\frac{5}{17}$ i $\frac{7}{19}$ Października; $\frac{11}{23}$, $\frac{12}{24}$ i $\frac{14}{26}$ tegoż miesiąca. W Grodnie

dobicie onych $\frac{11}{23}$, $\frac{12}{24}$ i $\frac{14}{26}$ Października, a do-
dobicie onych $\frac{15}{27}$, $\frac{18}{30}$ października i $\frac{21}{30}$ Października. W Żytomierzu i w War-

szawie $\frac{15}{27}$, $\frac{18}{30}$ Października i $\frac{21}{30}$ Października; $\frac{25}{6}$, $\frac{26}{7}$ i $\frac{29}{10}$ Listopada.

Targi agitowane będą: w Warszawie w Polowej Prowiantskiej Kommissyi; w Białymstoku w obwodowym Rządzie, a w Grodnie, Mińsku i Żytomierzu w tamecznych Skarbowych Izbach.

Na powyższe termina wzywa się ży-czących targować się, aby przybyli z praw-nemi Kaucyami, na ten raz piątą część przeciwko podradowej summy wynoszącemi. — Zadatki wydane niez-włócznie zostaną po zawarciu Kontra-któw, także do piątej części podrado-wey summy i za osobną Kaucyą, wy-iawszy ogólne od Obywateli dostawy, które pozostaną na szczególnym ku nim kredycie — Plan i Kondycye, na mocy których będą agitowane targi i dosta-wy, są już przesłane Skarbowym Izdom i w nich publicznie ogłoszone będą; a wykazy o potrzebie ilości produktów, natychmiast tamże komunikowane będą. Oprócz tego, też Plan i Kondycye rozesłane zostały do każdego Powiato-wego Marszałka wzwyż wspomnionych Gubernii, gdzie każdemu mającemu chęć wchodzić w targi wolno je przeyrzeć. Nadto można każdego czasu przeyrzeć takowe Plan i Kondycye w Warszawie w Polowej Prowiantskiej Kommissyi.

O g ł o s z e n i e.

2. Niżej podpisany Mechanik ma honor polecić względem szanownej publiczności, jako i zakładom naukowym, znaczny magazyn niżej wyszczególnionych instrumentów, które w technicznym biurze w Królewcu najstaranniej sporządzone, a tu w Wilnie przez krótki czas jego pobytu, za nader umiarkowaną cenę nabyte byż mogą.

1) Instrumenta optyczne: Okulary tak nzwane konserwy, z najlepszego szkła i najlepiej szlifowane: podług potrzeby i przymiotów każdego oka, lornetki różnego gatunku, szkła do czytania, lornetki teatralne, pięknie ozdobione, wielkie i małe teleskopy bez i z astronomicznemi okowami rurkami, perspektywy achromatyczne, mikroskopy słoneczne i inne, z różnemi soczewkami, Lupy dla botaników; camera obscura, szkła palące i do rysowania, skrzynia optyczna z prospettami, szkła do tychże skrzyń, szkła do medalów, konusy i pryzmata, mikroskopy do probowania rekodzielnych towarów.

2) Instrumenta matematyczne: delikatne sztuce miernicze, cyrkle i grafiōniki, dyoptry rozmaitey wielkości; statywy z gólkami ruchomymi do stolików mierniczych, wielkie bussole, astro-labia bez i z bussolami, ze statywem, śruba nieskończona: Statywy i skrzynie, libella merkuryalna, oktanse morskie; kwadransy, wielkie i małe Bussole do przenoszenia, wielkie ogrodowe kom-pasy i małe kompasiki.

3) Instrumenta meteorologiczne: Hirōmetra, termometra używane tak zewnątrz okien, jak w kąpielach i innych płynach, mając podziały na bukszpanie i mosiądzu, również i na szkł, cryo-metra i proby, podług Rychtera, i Trallissa, barometra na mahoni i zwyczajnym drzewie, również i do mierzenia wysokości.

Przytęm mam honor uwiadomić że wszystkie podobnego rodzaju instrumenta przyjmuję do reparacyi.

Optykarz i mechanik Hellman für Goldschmid z Królewca, mieszka w domu Szulcowey, na rogu Niemieckiej ulicy.

O ś w i a d c z e n i e.

2. Excerpt oświadczenia z protokołu potocz-nego Sądu grodzkiego Ptu Szawel. w dacie poniżej wyrażającej się zapisanego et corundem pod urzędową tegoż Sądu pieczęcią stronie iest wydán.

Roku 1821 meca julii 2 dnia oświadczenie imieniem JP. Martyniana Poplinskiego, zapisuje się z wydarzenia następnego, po zesłtym sp. Mateuszu Poplinskim, wszelka successya nie nako-go innego spadać powinna, jak tylo na żalgo Martiniana Poplinskiego brata rodzonego, a że mienie onego całe w gubernii mitawskiej naiduie się i Sąd Oberauptmański bez opublikowa-nia w Gazety Kuryera Litewskiego, pomienione-go spadku żalacemu się wydawać nieprzedsiębierze, odpowiednia zatęm takowemu postanowieniu Sądu kurlandzkiego, celem odebrania pozostałych sum i dalszych zesłtego Mateusza Poplinskiego rzeczy niniejszym procesem żal. oświadcza się i publikuje, że nikt więcty nie ma prawa przypy-tywać się do rzeczónego brata Mateusza Poplinskiego spadku, jak tylo żalący się Martynian Poplinski, będąc jedynym i prawnym successorem; w tym przeto względzie dla trzykrotnego opu-blikowania, przez Gazety Kuryera Lit., zanosząc oświadczenie one w imieniu aktora jako plenipotent

podpisał. Teofil Narkiewicz adwokat szawelski.

O zgodności z protokulem świadczę Stanisław Smolicz Grodz. Pow. Szawel. Regent.

Takowe oświadczenie w Gazecie Kuryera Lit. może byż umieszczone zaświadczam Tomasz Adamówic Sędzia Ziem. Szawelski.

U w i a d o m i e n i e.

2. Nauczyciel języków: francuzkiego i nie-mieckiego, jest takim: rodak examinowany i pa-tentowany od Uniwersytetu, mający chęć dawa-nia lekcji, o którym dowiedzieć się można u P. Moritzą zięgarza w Klinice.

Sądy Exdywizorskie.

2 Roku 1821 miesiaca junii 18 dnia, Sąd Ta-zatorsko-Exdywizorski dekretem sądu głównego Departamentu zgo Gubernii Litewsko-Grodzień-skiej, pod rōkiem niniejszym 1821 marca 7 dnia zapadłym na usatyfakcyowanie wierzcycieli W. Marcina Bronica pōruczniaka woysk polskich ze-brawszy się w zupełnym komplecie do schedy w Mo-szuszyńie mniejszym po Franciszku Szemiocie te-muż Bronicowi wyznaczoney, w Gubernii Grodzień-skiej w powiecie Wólkowyskim, Parafii Porozow-skiej leżącey, po ulawieniu komportacyi tak na sta-wajęcych kredytorach i pretensorach, niemnięcy na wszystkich ogólnie osobach wpływ do tej exdy-wizyi mieć mogęcych, po naznaczeniu inwentacyi schedy Mieszuszyńskiej i Dworków w Slonimie i Grodzie, słowem po ulawieniu wszystkich kwesty-ow pierwszemu terminowi własciwych, czynność swojā do dnia 1 Sbra roku niniejszego 1821 od-rōczył, w jakowym terminie postanowiwszy całe dzieło wziąć do oczywistego rozbiōru, strony intere-sowane awizuje, aby w tym czasie przeto mające do masy funduszu W. Bronica swoje stosunki, nie-odmiennie w oznaczonym czasie przed tymże są-dem jawili i pretensy swoje zapowiedzieli przez niniejsze ogłoszenie podaje się do gazety Kurye-ra Litewskiego dla trzykrotnego opublikowania, zostzeżeniem razęm iż skutkiem wyz rzeczónego dekretu Sądu głównego Departamentu drugiego Gubernii Litewsko-Grodzieńskiej na niestawjā-cych ammissya zapisanā zastanie. Dzieło się ut supra w Moszuszyńie mniejszym schedzie Mar-cina Bronica.

Michał Korczyz Sędzia Gran Wólkow. i Pre-zydent Exdyw. Joachim Kolgataj Sędzia Gran. Slonimski Exdywizor. Andrzej Szortakowski Ex-dywizor. Antoni Pławski Regent Graniczny i Exdywizorski.

Wezwanie kredytorow i pretensorow.

2 Sąd Główny Lit. Wileński zgo Depart. przez Ukaz dnia 25 czerwca 1821 roku za N. 1295 wy-szły, przyporuczył szlacheckiej Ptu Wileńskiego Opiece, dla nieletnich Nikodema brata Zofii, Tekli, Karoliny i Maryanny siostr Przemienieckich, na-znaczyć opiekunów, i zawentowawszy dokładnie masę wszelkiego majątku oddać óny przy instruk-cyi tymże opiekunom, z wypelnieniem we wszyst-kim z swojej strony prawidł w Naywyższych u-stawach przepisanych względem zabezpieczenia własności małoletnich: również postanowił w sku-tek ukazu z Rządu Gubernińskiego Lit. Wileń. 1817 roku grudnia 11 wysłęgo, aby dzieło okalkulowa-nia pierwszych opiekunów testamentem zesłtego Nikodema Przemienieckiego naznaczonych było do-końca doprowadzone. Szlachecka Ptu Wileńskie-go Opieka celem należytego wypelnienia takowe-go przedpisania, przez rezolucyā swojā w dniu 2 terazniejszego miesiaca i rokni nastalā, dla niele-tnich Przemienieckich opiekunow dodała: a z te-stamentu zesłtego Nikodema Przemienieckiego

Wilno dnia 11 Lipca 1821 roku v. 3.

O s w i a d c z e n i e.

2. Excerpt z protokołu potocznego Sądów Ziem. Ptu Mscislawskiego poniżej zapisanego manifestu sub acta niniejszego 1821 r. mca maja 16 dnia pod pieczęcią tychże Sądów stronie jest wydan.

Roku 1821 mca maja 13 d. niżej własnoręcznie podpisany, zadziwiony aż do uczucia nienaprzjemniejszego, iż znalazł w dodatku do gazety Kur. Lit. pod N. 56 zaniesione oświadczenie w aktach Sądów Ziem. Ptu Wileń. pod datą r. 1821 apryla 25 d. przez WJP. Jana Laskowicza Szam. b. dworu pol. imieniem siostr moich, jako to: JW. Milkiewiczowej Prezydentowej Sądów Gł. 1go Depart., JW. Narbutowej półkownikowej b. woysk pol. i W. Józefy Laskowiczowej Szam. b. dworu pol., jakoby ja Jan Sobański Mar. Ptu Mscislaw. i kawaler, po zeyściu s. p. matki naszej z familii Surynow Sobąskiej Stolnikowey Mscislaw. i kolleskiej assesorowey, w r. 1820 marca 15 d. zagarnął i posiadał całkowity majątek po śmierci teyże matki naszej tak ruchomy jako i nieruchomy, mianowicie w pcie Mscislawskim majątność Koltow, a w pcie Czerekowskim Antopol z wsiami, a do tego meble, srebro i klejnoty z garderobą, tudzież z bydłem, trzodą, stadem, sprzętem gospedarskim, więc zamilczec natakowe oświadczenie byłoby występkiem, gdyż takowa czynność, jakoby mną domierzona byłaby sprzeczna z moimi prawidłami moralności i sprawiedliwości, które w ciągu mojego życia zachować starałem się, a zaty, aby Szanowna Publiczność zawiedziona niebyła w swoim mniemaniu, całą postać rzeczy wyswiecam, iż w r. 1803 mca zebra 19 d. po zeyściu s. p. oycą moiego Antoniego Sobąńskiego Stolnika Mscisl. i koll. assessora matka nasza natenczas żyjąca, weszła za zapisami dożywoćniemi w possessyą dożywoćnią jak intromissyę poświęcają, nie jako aktorka, lecz jako dożywoćnia possesorcka wszystkich dobr w trzech powiatach sytuowanych, to jest w Mscislawskim pcie Koltow, w Czerekowskim Antopol z wsiami, a w Klimowickim Dowomerycze z wsiami przynależącemi, gdy Rządzący Senat 3 Depart. z instancyi wierzycieli brata mojego Józefa Sobąńskiego prymier-majora woysk ross. takowe zapisy unieczemnił, znajdując ich nielegalnymi i wprzek prawa sporządzonemi jednak ja będąc w prawie na mocy tegoż ukazu nastalego w r. 1810 julii 25 d. wycść w possessyą wszystkich dobr po oycu zostalych, a mnie drogą successy spadlych, poświęcilem mój własny interes dla dobra mojej matki, gdyż do jey życia zostawilem ją w spokoynym władaniu majątnością Koltowem i Antopolem przekładając jey byt nad mój własny, a gdy poznię pod hasłem szanownego imienia matki rozwinięty był ze mną process w r. 1817 w Gł. Sądzie w 2 Depart. gubernii Mohylewskiej, choć wszelkimi sposobami i usiłowaniami przeistoczyć oyczysty majątek na macierzysty, i gdy takowe usiłowanie w części tylko mały wzielo swój skutek i dekretem Mohylew. Gł. Sądu 2go Depart. zapadłym w r. 1820 january 10 d. na krzywdę moję małą częśćkę przeznaczyło w dziedzictwo dla zeszłej matki naszej z teyże majątności Koltowa i Antopolla, ja czując się skrzywdzonym przez takowy wyrok apellowałem do Rządzącego Senatu 3go Depart. a po śmierci naszej matki, jako dziedzic wszystkich dobr po zeszłym moim oycu na mnie spadlych, a w tymczasowym posiadaniu u mojej matki zostających, uzadłem w possessyą onych legalnie, z opisaniem

sądowym, intromissyami i odkazem z rozróżnieniem wszelkiej ruchomości tak oyczystey jako i macierzystey, która w garderobie pozostala, gdyż z intrat wyż pomienionych majątkow s. p. matka nasza nieskupowała klejnotow ani srebra, ale obracał cały dochod na dzieła dobroczynności oddzierwając i pensionując osob mniej obdarzonych od fortuny; lecz gdy dotąd takowa garderoba za niejawieniem się moich siostr zostaje w moim depozycie w całości, a zaty wzywam tychże siostr moich, aby przez siebie lub umocowanych od siebie rozdział pomiędzy sobą zrobili, gdyż przez dłuższy czas może podpaść zepsuciu, czemu sami będą okazyją winy. Na ostatek tenże W. Jan Laskowicz Szam. b. dworu pol. znajdując się w domu moim w r. bieżącym 1821 marca 15 dnia, gdy mnie proponował, abym układ z siostrami zrobił, otrzymał odemnie odpowiedź, którą nieumieścił w swoim oświadczeniu, iż ja zawsze cenię związeki rodzeństwa, pewniebym z własnego bytu zrobiłbym dla ich ofiary, lecz będąc oycem i posiadając fundusz z oycą nie mogę uszczuplić dziedzictwa spadlego na mnie z krzywdą własnych moich dzieci, a do tego iż pretensya zeszłej matki mojej poszła drogą apellacyi do Rządzącego Senatu, z tych pojaśnionych okoliczności niech szanowna publiczność sądzi czy jest i czy było moim zamiarem działać co nakrzywdę moich siostr, lecz bronić siebie prawo przyrodzone i cywilne każdemu wskazuje drogę. Jakowego zapisania do xiąg i wydania ekstrakom dopraszam się; w protokule podpis takowy, Jan Sobański marszałek Ptu Mscislawskiego i kawaler.

Jan Moskiewicz Pisarz Ziem. Ptu Mscislaw.

Zgodził z protokulem, oraz wolno takowe oświadczenie umieścić w Kuryerze gazety litewskiej świadczę Kazimierz Odyniec Wistouch Ziemiński Mscislawski Regent.

O s w i a d c z e n i e.

Za Rozkazem JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI.
2. Wypis z Protokołu potocznego dzieła Sądu Rozbiorowego fortuny JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza Jenerala woysk polskich.

Roku 1821 miesiąca czerwca 14 dnia. Gdy już całkowite dzieło rozbiorowe między JW. Alexandrem Hrabią Chodkiewiczem, jako debitorem z jednej, a wierzycielami, pretensorami i zawnionymi do jego massy kredalney, w guberniach kijowskiej, wołyńskiej i mińskiej zamieszkałymi, z drugiey strony w protokółach potocznym, likwidacyynym, massowym i kollokacyynym zlatwionem i dokończonem zostało: i już takowe dzieło dla odesłania na rewizyą w Sąd Główny Kijow. przygotowywa się; Plenipotent massy rozbiorowey JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza, przy wniesieniu na piśmie pod liczbą 418 uczynionym, przedstawił Sądowi niniejszemu, iż Ukaz Rządzącego Senatu w roku 1817 dnia 28 augusta wypadły, w sprawie ogólney JWW: Hrabioń Chodkiewiczów przeznaczył za jeneralne forum do całego dzieła Sądu Głowego Kijow. departamentu cywilnego, z powodu większości dobr Chodkiewiczowskich, w teyże gubernii znajdujących się: tento Ukaz prawidła do dzieła bratniego Chodkiewiczowskiego wykreślający zamierzyl iżby rozbiór na schedzie i fortunie samego już JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza zlatwie się powinny; w tym Sądzie Głonym odkrywał się, pod juryzdykocyą którego równie znaczniejsza część dobr JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza bydl się okazuje, że dekret Sądu Działowego w roku jęszce 1813 dnia 14 8bra: po ostatecznym dziele ukończeniu stronam ogłoszony wyswiecił, że nayznaczniejsza część majątku tegoż JW. Alexandra Hra-

biego Chodkiewicza w gubernii kijowskiej znajduje się, a Sąd Główny Kijow. prawnie i dowodnie o tej pewności nauczoney, przy rozpatrzeniu dzielczej sprawy drogą appellacyi do siebie przyniesionej; rozbiór jeneralny na fortunie JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza w guberniach kijowskiej, wołyńskiej, mińskiej, grodzieńskiej i wileńskiej położony odkrył, wszystkich gubernii wierzycieli i pretensorów władzy jednego sądownictwa podał, i zwykle Sądowi rozbiórowemu przepisał prawa, które w guberniach kijowskiej, wołyńskiej i mińskiej już dokończenie wzięły, co zaś do gubernii grodzieńskiej i wileńskiej z powodu, iż konwencya grodzieńska w dniu 15 maja 1818 roku w Grodnie narysowana, długi przeciąg czasu interesom litewskim, odrębny nadawała kierunek, lecz dzień 21 czerwca 1820 roku ostatecznie rozwiązał los tychże wierzycieli, uwalniając ich od niedość wyrysowanego kompromissu, a oddając im wszelkie pretensye i satysfakcyę właściwemu Sądowi, przez rezolucyę polubownego Sądu w tymże dniu wykreśloną, a na dniu 24 czerwca tegoż roku aktem właściwym Ziemi objawioną; od tego więc czasu już wszelka różność i odrębność ustały, a jedność rozprawy i satysfakcyi w Sądzie rozbiórowym, przez dekret Sądu Głównego Kijow., dnia 21 grudnia 1818 roku ogłoszony, kwitnąć poczęła; a co większa, że do tego z dobrego porządku i rychłego końca wykazanej jednoci sami wierzyciele gubernijów grodzieńskiej i wileńskiej, przybiegli w większych głosach z prośbami do Sądu Głównego Kijow., które Sąd Główny rezolwując, tudzież innych wierzycieli w guberniach kijowskiej, wołyńskiej i mińskiej zamieszkałych, i rapport. Sądu rozbiórowego do siebie nadesłany przez odrębny, a przydawczy wyrok swój na dniu 17 lipca 1820 roku zapadły, następujące uczynił postanowienie, co do kredytorów gubernii wileńskiej i grodzieńskiej: „po wysłaniu na rewizyę zwykłym porządkiem dzieła rozbiórowego z kredytorami masy JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza w trzech guberniach, kijowskiej, wołyńskiej i mińskiej ukończonego, urzędnicy dla ułatwienia tegoż rozbióru zjechali, i mocą dekretu tutejszego Sądu, od innych kommissyów uwolnieni jurysdykcyą swoją dla nieodstępного dopełnienia likwidacyi, ustanowienia masy majątku debitora i kollokacyi długów wierzycielskich, do dóbr JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza w guberniach grodzieńskiej i wileńskiej położonych przemieść mają: i to dzieło łącznie z urzędnikami tamtych gubernijów (jeśli przybędą), a na przypadek nie przybycia dla przyspieszenia sprawy wiedzy sami podług reguły, dekretem na rozbiór wypadłym przepisanej, i późniejszymi rezolucyami, na rapporta Sądu zjazdowego i prośby tak od masy jako też od kredytorów dopełnionej, ostatecznie ukończyć te więc prawa i warunki Sądu Głównego Kijow. względem kredytorów i pretensorów w guberniach wileńskiej i grodzieńskiej zamieszkałych wykreślone, już w tym czasie po wyprawieniu dzieła trzech gubernijów na rewizyę, rozwijać się powinny; albowiem ciż wspomnieni wierzyciele, ogólnemi terminami i zapozwaniami poszczególnie każdemu z celniejszych wierzycieli, w miejscu każdego zamieszkania położonemi, i w aktach właściwych, jakoto: grodzieńskich, wileńskich, nowogródzkich, lidzkich i brzeskich, w latach 1816, 1817 i 1818 przeznaczonemi, a przed Sądem niniejszym w urzędowych ekstraktach udowodnionemi, przed Sąd rozbiórowy pociągnięni zostali, że ułożenie i wyprawienie na rewizyę w Sąd Główny Kijowski dzieła, okalkulowanie administratorów, i odkopczenie sched działowych, w dobrach Czarnobyłskich, potrzebuje czasu, ten jest w ręku i wyrachowaniu Sądowym, podróż zaś do Turca z tak ogromnym archiwum i liczną kancelaryą, wymaga czasu dni kilkanaście, aby więc Sąd zastawiając czas dla dokończenia pomienionych wżdy działań, dzień normalny, przeniesienia jurysdykcyi z Czarnobyli do Turca naznaczył; wszystkich wierzycieli i pretensorów JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza, hy się z prawami i zaręczeniami swemi, na Gruncie dóbr Turca, w Peie Nowogródz. a gubernii grodzieńskiej stawili, i

komportacye przysięgłe na skutek reguły w wykonaniu będący dopełnili, obwieścić: obwieszczenie to, aby do gazety Kuryera Litgo dla trzykrotnego ogłoszenia podanem zostało, administratora dóbr Turca JW. Mateusza Markiewicza Podkomorzego Nowogródz. obowiązka, oraz aby tegoż JW. Administratora tak do udziału intrat, na expensa prawne tytulicznemi rezolucyami Sądowemi obowiązanego, pod odpowiedzialnością przyzwolającą ponaglił i aby był gotów za przeniesieniem jurysdykcyi Sądowej do zdania przysięgłych rachunków z sprawowanej administracyi obowiązał: Sąd niniejszego dopraszał się, Sąd zdecydował: gdy ułożenie dzieła i przesłanie onego na rewizyę w Departament kijowski, zebranie rachunków z administratorów dóbr Czarnobyłskich i Petrykowskich, oraz odkopczenie sched działowych w dobrach Czarnobyłskich wyrokiem Sądu Głównego Kijow. Sędziemu massowemu polecone, jeszcze zabiera czasu i wyjazd z miejsca jurysdykcyi, teraz w dobrach Czarnobyłskich będący tamuje; przeto dla rzeczonych czynności dokonania ostatecznego dzieła i przejazdu do Turca potrzebny czas zostawiając, że przeniesienie sądownictwa w dobra rozbiórowe debitora JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza Jenerała wojsk polch, a mianowicie do dóbr miasteczka Turca w gubernii grodzieńskiej Peie Nowogródz. położonego, na dzień 15 augusta idącego 1821 roku nastąpi zadeklarować; aby zaś o takowym terminie kredytorowie masy debitora JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza zawiadomieni być mogli i z wszelką gotowością na rzeczonym terminie w Sądzie niniejszym rozbiórowym postawili się, i przed wszystkim komportacyą przysięgłą swych praw i dowodów, stosownie do przepisu Sądu Głównego Kijowskiego dopełnili, administratora dóbr Turcejskich JW. Mateusza Markiewicza Podkom. Nowogródz. obowiązać, aby niniejsze postanowienie dla trzykrotnego ogłoszenia do Redakcyi Kuryera Litgo podał; ponawiając zaś poprzednicze Sąd niniejszego rezolucyę, iżby na nieodbite expensa z intrat w swoim zawiadywaniu będących, pod perceptę Plenipotenta masy potrzebna ilość pieniędzy niezwłocznie przysłał, i dla zdania rachunków z pobieranych intrat do momenta przybycia Sądowego w tamte miejsce dostatecznie przygotował się. Czytano roku 1821 dnia 14 czerwca.

Zgodno z Protokółem świadczę i wolność podania do druku zastrzegam Sędzia masy kredalney JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza Jener. W. Polch. Jan Zaleski.

Włóczęgi niewiadomych właścicieli.

2 Młodzi gubernialny Reząd ogłasza: iż wzięci w tutejszej gubernii do aresztu, gdy niemili na piśmie świadectwa, Andrzej Iwanow Czumak i Filip Iwanow Kowaliow, od których do kogo mianowicie należą, z niezgodnego ich wyznania, zapewnić się niemożna; po rozwiązaniu Sądu Głównego Mińskiego 1go departamentu, za fałszywe wyznanie, ukarani, po 25 uderzeń pletnią, i na mozy ukazu 1807 roku augusta 29 dnia za włóczenie się Czumak oddany do służby wojennej, a Kowaliow dla niezdatności do niej odsłany do robot fortyfikacyjnych w mieście Bobruysku; przymioty zaś ich: wspomniony włóczęga Czumak wzrostu 2 przyn. 64 wierszków, twarzy gładkiej podługowatej, nosa długiego szarokiego, oczu szarych, włosów ciemno rusych, od roku 28 lat; Kowaliow wzrostu średniego, twarzy gładkiej podługowatej, oczu karzych, nosa niernego, włosów na brodzie świątko rusych, a na głowie ciemno-rusych, od roku lat 46; zatem jeśli ci włóczęgi okażą się dońskimi bądź należnymi: tedy dla odsłania Kowaliowa ma z prawnemi o ułożeniu go dowodami, przybyć do JW. Komandanta Bobruyskiego na termin, ustanowiony ukazem, w roku 1765 meca gbrao dnia, a za Czumaka prosić, gdzie należy, o kwitowcy na rachunek przyszłego rekruta. Data 25 junia 1821 roku.

Sekretarz E. Arcimowicz.